

COM ACTUAR DAVANT UN XOC ANAFILÀCTIC

9 setembre, 2020

Les reaccions al·lèrgiques poden afectar a diferents parts del cos i amb una gravetat variable. Algunes persones al·lèrgiques tenen símptomes molt lleus, mentre que altres tenen manifestacions més importants. L'anafilaxi és la manifestació al·lèrgica més greu.

L'anafilaxi es defineix com una reacció al·lèrgica generalitzada, d'instauració ràpida i que, en els casos més greus i si no s'actua de forma immediata, pot ser mortal. Això significa que afecta dos o més òrgans: la pell, el sistema respiratori, el digestiu, el cardiovascular, ...

Si l'anafilaxi es presenta amb afectació cardiovascular i baixada de pressió arterial és quan es parla de xoc anafilàctic, que és una urgència mèdica.

Principals causes:

Aquesta reacció sistèmica pot tenir diferents causes, la gran majoria de tipus al·lèrgic. La més freqüent és deguda a medicaments, mentre que en nens és més habitual que sigui per aliments. La llet i l'ou són els aliments que causen més reaccions al·lèrgiques als lactants, però segons creixin van apareixent les al·lèrgies a altres aliments, com els fruits secs, peix o el marisc.

Les picades d'abelles i vespes, el làtex o l'anisakis són altres possibles orígens al·lèrgics de l'anafilaxi. En alguns casos, la reacció pot desencadenar-se per altres agents, com el fred o l'exercici, o bé per malalties poc habituals, com la mastocitosi. Finalment, en una proporció no menyspreable dels casos no arriba a conèixer-se la causa.

Símptomes i signes d'alerta:

Els símptomes de l'anafilaxi poden ser molt diversos. Aquestes són les possibles manifestacions a les quals s'ha de prestar atenció:

- Pell: picor, urticària, enrogiment, inflor.
- Boca: picor, inflor dels llavis o la llengua.
- Nas: esternuts, congestió nasal, secreció nasal.
- Gola: picor, opressió, dificultat al tragar, inflamació de la part posterior de la gola.
- Tòrax: Falta d'alè, tos, sibilàncies, dolor de pit o opressió.
- Cor: Pols dèbil, palpitations.
- Tracte digestiu: vòmits, diarrea, rampes.
- Sistema nerviós: mareig, pèrdua de consciència.

Per exemple, en una persona que presenta símptomes d'ofegament o perd el coneixement "la picor en els palmells de les mans i dels peus, és molt suggestiu de què pot tractar-se d'una reacció al·lèrgica greu.

Passos que s'han de seguir:

Davant la sospita d'un xoc anafilàctic, el que s'ha de fer sempre és trucar al 112 immediatament. Sempre que es disposi d'ella, s'aconsella administrar adrenalina intramuscular tan aviat com es pugui. Però, si es tracta del primer episodi d'anafilaxi, el més probable és que l'afectat con tingui un kit d'emergència que contingui aquest fàrmac.

Una vegada que hagi estat aplicada s'ha d'avisar al servei d'urgències, els acompanyants hauran de fer el següent mentre esperen a l'equip sanitari:

- Posar al pacient en posició còmoda, tombat i amb les cames elevades, excepte en cas de vòmits o dificultat respiratòria.
- Evitar canvis posturals.

- Si està conscient però amb respiració espontània, col·locar-lo tombat de costat.
- Si l'afectat és algú que ha patit algun xoc anafilàctic o, en cas que els metges hagin determinat que té un alt risc de patir-lo, portarà sempre amb ell un kit d'emergència que contingui adrenalina.

L'adrenalina sol ser injectable, amb la fi de què el pacient no hagi de preocupar-se ni de posar l'agulla ni de calcular la dosi. S'injecta en la cara lateral de la cuixa, agafant l'autoinjector com si fos un punyal.

A vegades, a més d'adrenalina, els kits d'emergència consten d'un antihistamínic o una pastilla de cortisona, que poden ajudar a controlar els símptomes. Però, amb antihistamínics no és suficient; no et salvaran la vida. El medicament crucial és l'adrenalina, que presenta l'avantatge d'actuar tant sobre el sistema respiratori com sobre el cardiovascular, que són els que condicionen la gravetat de la reacció.

Una vegada superada aquesta urgència mèdica, el pacient haurà d'anar a l'al·lèrgòleg, que serà l'encarregat d'investigar les causes i com actuar en endavant.